

Péče a ochrana
sazenice jedle bělokoré v kontejneru

ČESKÝ SVAZ OCHRÁNCŮ PŘÍRODY

CZECH UNION FOR NATURE CONSERVATION

Jedle bělokorá (*Abies alba*) je náš původní druh jehličnaté dřeviny, který se stal nejoblíbenějším na vánoční stromky. Vytváří krásné přímé stromovité formy („rovný jako jedle“), i když v mládí coby sazenička na to nevypadá. Teprve poloodrostky a odrostky ve stáří 6 až 8 let začínají mít symetrický tvar. Jako řezaný stromek je nedostatečná a často stojí dvojnásobek ceny smrku. Je to proto, že jedlí je v lese stále velice málo - tento druh z našich lesů téměř vymizel. Jedle bělokorá je proto vhodný kandidát k vysazování do lesního porostu.

(Zdroj: Katrin Hromádková, Mojmír Vlašín - Vánoční stromky, aneb Jak lze ekologicky přívětivým slavením Vánoc přispět k přírodě blízkému stavu našich lesů)

Péče a ochrana sazenice jehličnatého stromku v kontejneru

Jak se postarat o sazeničku jedle v květináči (kontejneru) v zimním období?

Sazenička jehličnatého stromku pěstovaná v nádobě je ekologicky i ekonomicky nejvhodnější volbou vánočního stromku. Při dobré péči může s námi sdílet vánoční svátky i několik let po sobě, ovšem je třeba se držet několika důležitých zásad.

Sazenička jedle bělokoré (*Abies alba*) umístěná v nádobě je v zimním období naprogramována k vegetačnímu klidu. To znamená, že pokud je přenesena na delší dobu do tepla (např. jako vánoční stromček během svátků), začne předčasně rašit, nebo naopak zasychat a při opětovném umístění do zimy dojde k jejímu uhynutí. Proto je důležité při přechodu sazenice ze zimy do tepla postupovat opatrně. Přejít z venku do vytopené místnosti, je pro stromek tepelný šok, zvláště, když venku mrzne, může být teplotní rozdíl např. až 30 stupňů.

Zásady péče o stromek v nádobě v teplých prostorách:

- 1) **AKLIMATIZACE** – stromek několik dní před Vánoce přeneste z venku do temperovaného prostředí – bezmrazé světlé místo (chodba, kočárkárna, dílna, garáž apod.), které je cca o 5-7 stupňů vyšší než venku. Ideální je najít více míst s odstupňovanou teplotou a postupně nechat stromek uvykat na teplotu. Před přenesením stromku do místnosti snižte teplotu pokoje asi na 15 stupňů. Stromek nenechávejte v teplé místnosti déle než 3-5 dní!
- 2) **VLHKOST A ZÁLIVKA** – Stromek potřebuje hodně vody. Je třeba jej zalévat pravidelně (třeba i dvakrát denně). Zemina, ve které je usazen, má být stále vlhká, ne však mokrá tak, aby květináč stál ve vodě! Snažte se zajistit také dostatečnou vlhkost pokoje (asi 75% relativní vlhkosti) pomocí zvlhčovače vzduchu.
- 3) **DALŠÍ PÉČE** – není vhodné umísťovat na stromek hořící svíčky. Než vrátíte jedličku zpět do zimy (např. na balkon) je třeba opět stromek aklimatizovat - otužit, tedy postupně ho navyknout na sníženou teplotu.

Co se sazeničkou jedle po Vánocích?

Sazeničku jedličky je možné:

a) **vysadit** na zahradě či po domluvě s odborníky např. z lesní správy, odb. živ prostředí apod. do přírody a nechat ji tam růst natrvalo - před výsadbou je třeba stromek pěstovaný v květináči držet v chladnu. V případě, že venku silně mrzne, se nedoporučuje stromek vysazovat hned. Je lepší nechat stromek na chladném místě a počkat na vhodnější počasí.

b) **ponechat v nádobě** – v dostatečně velké a v zimě proti promrznutí v izolované nádobě (kontejner je možné zasypat např. mulčovací kůrou, štěpkou apod.; zamrzlou vodu rostlina nemůže přijímat - uschne) může stromek dlouhodobě vegetovat i na balkoně či terase (tam kde je chráněn před přímým poledním sluncem). Je však důležité jej pravidelně přihnojovat (např. Osmocote...) a každý rok či dva přesazovat do o číslo větší nádoby. Stromek pěstovaný v květináči při správné péči vydrží léta, ale desítky let nikoli.

c) **zapustit ji i v nádobě do země** a uchovat pro další vánoční svátky – zapuštěná nádoba se v létě tolik nepřehřívá a v zimě nepromrzne. Také však platí, že je třeba sazenici přihnojovat a minimálně každé dva roky přesazovat do větší nádoby. Po několika letech je nejvhodnější stromek přesadit na zahradě na trvalo, např. vsadit ho do živého plotu apod.

Můžete se přidat

Hromadné vysazení jedliček do přírody pracovníci Kanceláře ÚVR ČSOP uskuteční v jarních měsících (březen – duben) 2010. Všem zájemcům nabízíme do té doby místo k uskladnění i následnou péči o sazeničku na pozemku Domu ochránců přírody, Michelská 5, Praha 4.

Český svaz ochránců přírody – Kancelář Ústřední výkonné rady

Michelská 5, 140 00 Praha 4

Tel: 222 516 115 ✦ e-mail: info@csop.cz ✦ www.csop.cz

